

Nr. 2.

An. VII.

1883.

Gherl'a

15/27

Januar.

FAMILIAR

Apare in 1/13 si 15/27 a luni. — Pretiulu pre unu anu e 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. pentru Romani'a pre anu 10 franci — lei noi.

DOMNULU TUDORU.

— Novela istorica originala. —
[Premiata cu 100 franci.]
(Urmare.)

O scãrtiaitura se audã. — unu aprodu veni de asiedia nisce luminare, din a caroru flacari esieãu mirosuri. — In urm'a lui o figura cã trestia, stã nemiscata. Candu o zarã dõmn'a, scõsã unu strigatu alergãndu spre ea.

Hristari facũ o inclinãre profunda, disparẽndu dupa aprodu.

Dõmn'a cadiũ aprõpe ametita lãnga barbãtulu strainu, ce cuprindiẽndu-o la sinulu seu o duse cu fragedia la unulu din pufõsele divane. Ea 'si deschisã ochii, si cã norulu in aurora, 'lu desmierdã cu o tainica passiune si c o dulce visare.

Erã unu june subtire si mladiosu, cu facia vesela si frunte palida, pre care o siuvitia de peru o faceã si mai alba. — Trupu-i erã intr'unu costumu venetiũ, strinsu cu o curẽua din firu, de care atẽrnã o sabãa incordata, cu maneriu bogatu impodobitu.

Dorulu trebue ca l'a adusu, cã-ci vorbele-i erãu sioptite cu asia petrundere, cã si cãndu dupa dureri crude, omulu incepe a saltã de nou, in nisce nãdejdi apropiate.

„De atãtia ani, — Ddieulu meu! — acum era te vedu?” esclamã dõmn'a cu lacrimi abundante.

— Da Anastasio! de atunci, cãndu alergãndu pre campiile in florite luãmu sõrele dreptu martoru a dragostei nõstre. — Ti-aduci aminte, se strecõra trecutul in visale t'ale aurite de acumu?

Erãi juna atunci, si te iubiamu; erãi libera si credeãmu a te numi a mea.

„Oh aibi mila! 'lu rogã 'ea — incãta cu acele nãdejdi sdrobite de o ursita grozava. — Am suferitu in credinti'a iubirei, facãndu-me pãtra la tõte alte bucurii ce intãlnii. Am avutu dõle cumplite si nopti fãrã odichna — atunci cã o amãtãre me cuprinsã patim'a domnirei. Frãnele acestei tieri 'mi cadiurã in mãni; orbesc me aruncãi in ori ce incurcãturi — pre tine inse nu te potũi uitã. Veghiãmu pre urmele tale, cã-ci nu erã mõrta in mene credinti'a, ca voiũ ajunge a te vedã cu porfira si diadem'a fenicelui.“

— Nobila ce erãi! siopti elu mãngãndu obrazii ei. — Nici luptele mele n'au potutu sterge iubirea t'a, si inainte de a me pune in capulu ostirei doriãmu a-ti desfãsiurã proiectele, pre cum o faceãmu odiniõra cãndu in jocurile nõstre, tiẽseamu viitoriulu patriei. — Greci'a geme, — sub sclavi'a tiranului s'a gãrbovitũ. Anastasio! pre tine te-am pierdutu — mai am patri'a, si pentru ea rescõlu o omenime, cã se tiẽna judecata cu acei ce i pricinuire nenorocirea.

Unu fanatizmu luciã in privirea lui inaltãta. Dõmn'a se sculã si ochii loru se intãlnira cu o caldura ce crescũ din ce intieleserã mai multu, ca pedeci mari stateãu in calea planurilor loru.

Nu se poteã spune ce fanatizmu insufletia spiritulu junelui, si ce farmecu in elocinti'a lui

reversá blande feríciri pre façi'a dómnei, ce pururea erá rece si posomorita.

Ea petrecuse o óra asia, cum o visase lunga vreme, — o óra bogata de acele desmierdarii, ce suntu mângærri vii pentru suferintie trecute.

Cându se despartira, erá târdiu si orasiulu pustiu, numai in cas'a Corbíanului intráu nesce umbre, — eráu membrii eteriei ce-si tiéneá adunarile in ascunsu.

Lun'a esisè numai cu-o dunga din velulu aburos, si perí éra. Nu inse destulu de iute cá se nu arete pre unu barbatu invelitu, ce se feria de lumina, si care asceptá pre óre cine.

Din capetulu stradei înguste, ce da in dosulu caseloru banului Jordache, se audí unu strigatu cobitoriu de cucuveica in trei intervale.

Erá o dare de scire. Barbatulu invelitu pasí intru-acolo, unde dupa siopronulu unui hangiu asceptá cinev'a, tiénendu frâulu unui calu neas-temperatu.

„Erám ingrigiatu“ — dise asceptatoriulu, — „ca se va fi intemplatu Mariei t'ale cev'a, la care nu ne gandisemu.“

— Nimicu — respunde celu-alaltu. Mace-donschi m'a condusu, si tóte au mersu bine. Remâne acum numai pre tine se-ti faci detorint'a, sciintiele t'ale 'ti voru ajutá se slugiesci maretiului nostru scopu.

„Voi face tóte pentru a cascigá îndestulirea Mariei tale!“ asigura elu, ajutându celui venitu a urcá siéu'a calului, ce incepuse a rênchezá.

Mai nisce sioptiri — si misteriosulu calaretiu se pierdù in intunereculu ce duceá catra barier'a Cotroceniloru. Cându ajunsè aprópe de padurea de paltini a monastirei, se cam albise de diori. Dar' ventulu nu slabise a scuturá frundi-siulu uscatu, si bur'a demanetiei invelí câmpulu cu o deseversíta pustietate.

Pre lânga marginea drumului alergá fugariulu rotatu, portându cu fala pre junele ce 'lu vediurámu la Domn'a Vodei. Erá acum singuru singurelu, si se zaria cá unu surisu de síretie pre chipulu seu.

Nu bagasè in séma véjeitulu unoru crengi ce se incovoiaú sub o mâna vigurósa, si numai cându resuná cá unu tunetu: — „Stai pre locu!“ — atunci cautá a strabate prin desimea codrului.

„Cine esci, si ce cauti pre aici?“ suná de nou, si o figura barbatésca esí din arbustru.

— Sum crestinu din curtea domnésca — respunsè elu, mergu la Jasi cá se vestescu lui Calimachu, ca Voda din Bucuresci e pre dóga rea.

„Vod'a Alecsandru?“ intrebá cu uimire. „Nu se póte strainule, déca esci crestinu nu 'ti pângari anim'a cu mintiuna, ci spune in ce tréba âmblí?“

— Apoi de, vericule! déca nu credi ascépta câteav'a dile si te incredintiéza, ca este dupa cum ti-o spunu eu. Acum inse remái cu bine, cá-ci me grabescu.

Nu se póte baiete! adá hârtióg'a ce glasuiessce despre ast'a, si apoi pléca in scirea lui Ddiu, déca nu este pâna acum diavolulu cu tine, cá-ci pari a naibei vicleanu. — Si apropiându-se de elu atiéntí nisce ochi, cá si cum ar voí a-lu pe-trunde.

Zimbetu de indestulire vedí acestu fetioru de isprava, a carui istetíme erá impunetóre. — Calarasiulu aflându-se intrecutu, intinsè nisce scri-sori, ce le scóse din arip'a manteauei s'ale.

„Vedi asia copile, nu-ti face pecate cu cei mai betrâni, cá-ci pedéps'a-ti merge pre urme. Ai patí-o si acumu, mi e inse mila de tine; esci tineru si apoi ce scí!? va fi si ast'a iertare buna de cev'a. Aibi dar' grigia cându ajungi in crucea drumuriloru la unu cutítu pre-o naframa, curatiá-te de urgie cu nisce bani, cá-ci avemu de a sustiéné nisce betrâni, pre cari í-i jafuirá grecii“ ....

Caletoriulu bombani cev'a multiemitu ca scapase — cânt zari sub unu stejariu nafram'a sciuta.

— Iatá — dise elu cu mirare, cev'a ce nu potu pricepe. Hoti nu suntu, cá-ci nu ar' lasá se scotu eu din punga, mai alesu ca pricepu ca sum mai multa de ce me aretámu. A buna-séma nisce nenorociti pre carii i-a gonitu vrajmasi'a stapênirei. E lasiu acestu poporu, nu are energie se asvérle in apes .....

Aici tacù, cá-ci continuându si-ar' fi sapatu in ran'a animei. Nu remase nici indereptu, ci mesurându impregiurulu, audí pre cineva strigându: — „Isprava buna prinçiule!“ — si atunci aprinsu de mânia, apucá o fuga indrasnétia.

— Libertate si marire, — victoria si trep-tele unui tronu eráu fantómele s'ale. Voiu fi marturu a unei sguidiri temeinicé — mumurá elu barbatesce, — 'mi stau patriotii si boerii, ce mai eri se furisiaú cá lilieci prin Camere si Diváne. S'oru jertfi averi si podóbe, capete si mâni multe — dar' mai ântaiu unu sufletu — sufletulu ratacitu a Vodei.

Elu nu mai bagá in séma ostenél'a, — sate si câtunuri dispareaú — — aveá o singura tiénta, si ace'a erá fôrte departe....

II.

O stare jalnica erá in tíera, batai'a lui Ddiu venise cu nisce vremuri fàrà ródé; vitele perira, éra unu potopu de apa pustíise cele mai multe hotare. Venise vremea de trista pomenire a povestei, cându boerii injugáu ómeni la pluguri si poveri.

În județului celu mare de lângă frontiera, acolo unde valurile Dunarei se frângu pre tiermulu României, eră unu satu a carui locuitori erău pôte cei mai indestuliti din tier'a într'ega.

Casele erău din lutu dar' curate, ocolite de fênerii si staule, in cari vite sanetose rumegău la iesle.

Prin gardurile de nuiete priviău sér'a fetele tieraniloru, ce scutiti de crudimele boeriloru si a greciloru arendasi, se astringeău la câte unu sfatu, unde cei mai betrâni povestiău de bunii timpi, cându Romanulu eră domnu in tier'a s'a.

Unu coconasiu sprintenu, cu cautatura de vulturu, se opriă pentru a le spune despre cele petrecute in Turci'a, ori la Bucurescii cei mari, unde se ospetău boerii cu cuscreniile.

Rele vremuri, vrajmasi'a strainiloru, vrajmasi'a boerimei — ce nadejde aveă poporulu?

Nu eră bine, ast'a o spuneă coconasiulu in a carui mosie erău — o spuneău si acei fetiori sdraveni ce veniău catra ale loru, de cându se defacuse militi'a.

Nu eră rându — nisece lupi domniău tier'a, si se vedeău dî de dî jertfele loru, alergându spre acestu tiênutu, in care boeriulu grigiă parintiesee de ómenii sei.

Le veniă àstoru tierani câte unu fulgeru prin minte uitându-se la coconasiulu, ce i-a fostu dusu fără frica in focuri mari, — in focuri cu potere a pagăna, unde viteji'a loru a imprasciatu mórte, de s'a dusu poména.

Alei! ce voia mai capetău aducându-si aminte, ce mai sânta de bataia trasera Turciloru la Cladova si Fetesleanu! *) — Anim'a le sfêraiă in doru, ca nu isbiău si acum in fanarioti. Câte unu mosneagu cu plete albe se uită la boeriulu ce portă sierpariulu si opinc'a si profeticu puneă pre mare si micu sub poterea lui, pentru a isgoni spurcat'a lifta, si a cere dela turcu dreptulu de a-si alege ei Domnu din sangele loru.

Boeriulu 'lu ascultă, si cine scie cum l'ar' fi imbraçisiatu de aste câteva cuvinte simple, dar' patrunse de-unu nobilu sêmțiementu! ....

In dóua séu trei județie se mai manifestă vitalitatea poporulu; restulu se deprinsesè cu umiliti'a. Inse in celea erău sî mosiile Olteanului, ce-si redicase graiulu in adunarile din Bucuresci.

*) Necontenitele intrigi a boeriloru ce se goniău unii pre altii cu singurulu scopu de-a domni fără a gândi odata la binele generalu adusera tier'a la deseversita slabitiune politica si materiala. Atunci unu neamu de ómeni fără origine — numiti fanarioti si vestiti intriganti se folosira de ocaziune dobândindu, pre la inceputulu seclului 18, drepturi asupr'a tronuriloru romane. Astfelu aceste nenorocite tieri cadiura la 1716 sub jugulu si exploatarea strainiloru. — Din „Ochiulu“ — de colonelulu Jonu Voinescu.

La casele lui unde pribegii aflău scapare, eră acum loculu de intr'unire a juniloru patrioti, — punctulu de gravitatiune a acelor'a ce cu sufletulu presêmțieău prapasti'a natiunei. La elu se adunău boerii cu sciintia, si tieranii muncitori. De la Cernetiu nu se reinterceău cá boeri si tierani, ci cá Romani resoluti a scutură jugulu servitutei.

Eră o mâna de ómeni, dar' cu sêmțieminte si resolutiune gata ori cându a se aruncă asupr'a dujmanului. Olteanulu inse 'si clatină capulu, cá leulu com'a s'a falósa.

„Se acceptamu descâlcirea treburiloru mai de-aprópe — dicea elu, — si atunci voinici buicu dupa mine!“

Eră destulu — spiritulu nationalu rupse stavilele.

Elementele incepura a se miscă. Se vedeău sierpuindu stele cu códa, fulgere si trasnete se audieău — negresitu Ddieulu Romaniloru aprobă asta desamortire, ce se latică prin tóte unghiurile.

Vifóre cumplite mugiaú pre campurile ofelite — ispravnici, vêtavi de plase si alti lefegei banchetuiaú cu musica, ori se carutiău in sanii incarcate de covóre si talangele. — Atunci Olteanulu muncitu de ganduri ascultă vorb'a unui june voinicu. — Arbore care î-i povestiă de fiic'a boerului Corbíanu, ce eră dusa in calugaria.

Unu fiuru de mórte 'lu cuprinse. Eră óre cu potintia, Corbíanu se incline pre Paun'a la una stare, in care sufletulu ei luminatu ar' fi trebuitu se se stînga?

Multe petrecuse in anii lui — avusese ceasuri grele si machnite, dar' de cându întorse din Bucuresci, portă unu raiu de fericire, si in elu icón'a iubita a Paunei. — Boerii intre sine faceău de multe ori vorba de „flórea floriloru“ — inse elu nici odata nu pomeni de ea, cá-ci portă prea multa cinste pentru chipulu ei, de câtu se 'lu necinstésca rostindu-lu intre altii.

(Va urmă.)

EMILIA LUNGU.

Just'a mamei.

La Valeanc'a — zare 'n casa,
Dóue fete siedu la mésa,
Cosatórele din satu
Facu o haina de metasa,
Just'a mamei e mirésa
Mane-i dî de maritatu!

— „Dati fetitie ve grabiti
Dar' incetu ve sfatuiti
Fét'a mamei s'au culcatu;
Just'a mamei e domnósa,
Just'a mamei-i somntrósa
'N cea chilia dórme 'n patu!

Lasa dórma, — mam'a are
Se-i platésca cosatóre;
— Numai ea si-unu Domnedieu —

O si tienu cá p'o craié a.
Pána 'n talpi totu in metasa,
S'o mira ginere alu meu!

Dóua ladi stau incarcate
Cu pânzetu, cu scumpatate, —
Si-apoi zestre — hm! s'o vedi!
La Valeanc'a-i avutia
Scie satulu, lumea scie,
Déca-audi poti s'o si credi!*

* * *

La Valeanc'a — focu in vatra
Ole mari proptite 'n pétra
Fierbu, facu sgomotu, cloco'escu,
— „Just'a mamei! ce rusine
Vínu nuntasii dupa tine
Scóla-te se te gatescu!”

„N'am dormitu o nópte 'ntréga
Lasa-me tu mama draga
Num' unu ciésu se odichnescu, —
La picióre 'su cárn recita
Pune-o perina 'ncalífita
Ca mi-e frigu, dór' me 'ncaldiescu!”

„Uíu! tu sócra mica
Esi afara in portica
C'am adusu unu craisioru,
Pentru tine: ginerelu,
Pentru féta: barbatielu,
Unu voinicu, de badisioru!”

„Just'a mamei! ce rusine
Vínu nuntasii, mire la tine
Si tu dormi si-acuma 'n patu;
Scóla mamei si te 'mbraca,
Vai de mine féta draga
Se me faci de risu in satu!”

— „Viná mama ori si cine
Spunele nu 'su pentru mine
Nu me scólu, nu me maritu;
Ci unu preotu chiama se vina
Cu cruce si cu-o lumina
Ca mi-e doru de spoveditu!”

— „Hei! de-ai sci tu mama draga
Ce-am lucratu o nópte 'ntréga
Vai mi-e frica s'o rostescu, —
Am facutu o grópa mica
In gradina pe potica, —
Sciu si loculu se-lu numescu!”

— „Si acolo l'am ingropatu...
Éca asia nebotediatu...
Dómne! ce pecatu uritu:
Nu traesce... de-ar traí
Mane 'n diori ar' fi de-o dí...
Vai! de ce l'am omoritu?”

— „Chiama mama unu preotu
Se me spovedescu de totu
Se-i spunu tata cin' i-a fostu, —
Unu puiutu de domnisioru
Faciá mandra de bujoru...
Tieni tu minte candu au fostu?”

— „Chiama 'lu iute ca me ducu,
Me grabescu cá se ajungu
Sufletulu nevinovatu, —
Me ducu... n'asceptu... déca vine
Rógate tu pentru mine
Se me ierte de pecatu!..

— „Ierteme si Domnedieu, —
De-am pecatu — nu 'su vina eu...
Am fostu prósta n'am scíutu...
Mama! ierte si p'alu teu!
Tu m'ai invetiatu la reu:
C'ai vedíutu — totu ai tacutu!..*
T. V. PACATIANU.

Despre ameliorarea rasei umane.

Originea reului; cauzele decrescerei poporatiunilor; midilócele pentru a perfectoná constitutiunile morbide; viétia celibatara; modulu cum ar' trebui se se faca ca-atoriile; bólele ce impiedeca uniunile conjugale etc.

II.

Cându cinev'a a seménatu o flóre, s'a intemplatu vre-odata a vedé resarindu o alta specia in loculu celei seménate? Acést'a ne duce a formulá nisce conclusiuni cari ne voru pune pe cale a indicá mediele necesarii pentru perfectonarea rasei nóstre; inse pentrucá aceste conclusiuni se aiba mai multa valóre, vomu urmari inca câteva a exemple de transmisiune ereditara.

Nasulu descendintiloru se aseména mai in totude-a-un'a cu alu ascendintiloru, si déca se intompla câte odata cá fisionioméa nu se aseména directu cu a tata-lui séu a mamei, nasulu totu se va aseména.

Francesii dícu cá nasulu familiei Bourboniloru este celebru?

Ereditatea este destulu de manifesta in privinti'a fecunditatii si-a longivitatii, adeca cá déca parentii nostrii voru fi avutu multi copii, vomu avé si noi totu ace'asi siansa de esistintia si de procreatiune, afara de casuri particulare si neprevédute, cari nu distrugu in nimicu legea ereditatii.

Se vedemu ast'feliu de exemple in multe familii unde parintii carii au avutu câte 10 si 12 copii, au transmisu ace'a-si procreatiune si acestor'a din urma, cari au datu si ei câte 10—12 copii. Lungimea vietiei media depinde de localitati, de regimulu ce urméza cinev'a, de starea de civilisatiune in care se afla; inse lungimea vietiei individuale in particularu n'are necesitate de conditiile precitate aci. Acést'a este atátu de cunoscutu, in cátu in multe state, societatile de asigurare asupr'a vietiei se informéza, mai inainte de-a face vre-o asigurare, despre durat'a vietiei ascendintiloru, cá se póta sci pana la óre-care punctu pe-a descendintiloru cari voiescu a fi asigurati.

Cá exemplu isbitoriu de ereditate in privinti'a longivitatii, vomu citá pe Turgot, in a carui'a familia nici unulu dia membrii nu treceáu peste etatea de 59 ani. Elu intrandu in alu 50-lea anu, ar' fi dísu cá intra in anulu mortii; cu tóta sanetatea s'a infloritóre, elu a muritu la etatea de 53 ani.

Supleti'a si graci'a in misicariile dantiului se transmitu asemenea, cum probéza famíli'a celebra a lui Vestris.

Particularitatile vócei, talentulu pentru musica se transmitu prin ereditate; ast'feliu s'a constatatu de multu tempu cá vócea parentiloru este transmisa copiiloru mai in totu-de-a-un'a. Adelin'a Pati si sor'a s'a santu cunoscute de celebritati musicale. Parentii acestor'a se díce cá au fostu musicanti.

Dupa vóce de multe-ori se potu cunósce fratii din ace'asi parinti chiar' candu alte semne ar' lipsi; vócea caracteristíca este o proba de fratie. Cei mai mici copii, bavardi de mici, séména in ru acést'a parintiloru.

Doctorulu Lucas citéza casulu unei servitóre, care vorbí fara intrerumpere in totu tempulu; — candu ea nu mai aveá cu cine vorbí, vorbí cu vitele, [si spunea cá nu este vin'a s'a, cá-ci ea séména tatalui seu.

Prin influinti'a ereditatii s'a constatatu si unele anomalii de organisatia; déca parentii au avutu órecari tumori pe suprafaci'a corpului, copii au avutu asemenea. Albinismulu, Busa-de-Epure, Claudicatiunea, s'au

constatatu la multe generatiuni prin transmisiune ereditara.

Darwin, citatu de d. Fernard Papillon, dà unu esemplu frumosu de transmisiune ereditara. Unu copilu aveá straniulu obiceiiu a misicá cu repeditiune degetele de la mâni; cându elu erá prea escitatu, redicá ambele mâni in susu catra obrazu la inaltímea ochiloru, misicandu neincetatu cu degetele. Ajunsu in vârsta inaintata, la betranetie chiar', nu parasí acestu obiceiiu.

Elu a avutu 8 copii, intre cari si o fetitia, acés'ta de la etatea de 4 ani, misicá degetele si redicá mânila in susu cá si tatalu-seu. Aci inse nu se póte admite imitatiunea, fiindu cá cei'alti copii n'au luatú acestu obiceiiu; este dar' caus'a ereditatii. Feliulu scrierei póte asemenea se fia transmisu prin ereditate si de si in unele casuri parintii n'au sciutu carte, scrierile copiiloru se asémena fórte multu.

Particularitatile in organele vederii se transmitu asemenea. Famili'a lui Montmorency erá mai tóta afectata de unu strabismu incompletu. Incapacitatea de-a distinge unele colori este cunoscuta cá ereditara. Daltonu chimistu celebru, si doi frati ai sei eráu afectati de acés'ta incapacitate, de ace'a se dà numele de Daltonismu acesteí incapacitati a vederii. Surditatea si mutitatea, séu amendóue unite, suntu mai puçinu ereditare.

Alienatiunea este un'a din afectiunile cari se transmitu prin ereditate; Esquirol a gasitu cá din 1,375 nebuni, 337 eráu din parinti alienati. Moreau (de Tours) si alti autori admitu o proportiune mai mare in favórea ereditatii. Transmisiunea prin ereditate este adeseori fórte curiósa; d. Morel, specialistu in acés'ta materia, a datu serviciile s'ale medicale la 4 frati, de o singura familia. Unchiulu acestoru copii murise alienatu. tatalu lorú n'a facutu nemicu de destinsu in esistentia s'a. Acesti 4 frati presentáu diferite forme de derangementu in facultatile intelectuale: astu-feliu unulu erá maniacu cu accese periodice si desordonate; celu de alu doilea melancolicu si redusu la o stare de automatu; alu treilea avea o tendintia la sinucidu; in fine alu patrulea facea a fi remarcatu de o mare dispositiune pentru arte, inse erá de-o natura fricósa si banuitóre.

Tuberculos'a, scrofulós'a, cancerulu, gutt'a, syphilisulu, arthrit'a si dartretele trecu adese-ori la posteritate. Dintre maladiile peleí, psoriasiulu pare a fi mai transmisibilu.

Nimicu nu este mai curiosu cá evolutiunea unorú afectiuni ereditare; une-ori, chiar' din copilaria, se prevedu semnele ereditatii; alte-ori copilulu ajunge la o vârsta mai inaintata, la 20 séu 25 ani, candu de-odata afectiunea ascunsa in organismu se declara cu furia si distruge viétia celui ce purtá in elu unu germenu fatalu, asiá se petrecu lucrurile in phtisi'a galopanta, candu in flórea sanetatii, cei robusti in aparintia suntú distrusi cu o repeditiune de necredutu.

Amu avutu nenorocirea a asistá la evolutiunea unei asiá teribile afectiuni, pe cându faceámu studiile la Paris. Unu bunu si distinsu amicu alu meu, in flórea sanetatii, cade bolnavu, medicii, profesori de clinica la Paris, crediura la o pneumonia a vârfului, tratamentulu fú instituitu cu energia; dupa 4 díle nu mai aveámu dejá nici o sperantia, si totulu fú finitu in a 9-a dí. In famili'a s'a inse sciám cá exista germenu tuberculosu!

Barbatulu este mai dispusu la unu gutta, gravella si la calculi, femei'a mai predispusa la unele afectiuni nervóse: epilepsi'a, histeri'a si alienatiunea mentale. Tem-

peramentulu nervosu este cunoscutu, cá favoriséza mai cu deosebire aparitiunea nevroseloru, temperamentulu limfaticu-sanguinu produce mai cu séma dartrele si arthritele, celu limfaticu ne da contingentulu de scrofulosi.

Suntu unele acte fisiologice, cari deschidu scen'a afectiuniloru ereditare, ast'feliu este in tempulu epocii menstruatiunei, séu dupa facere, candu alienatiunea se póte declará. Severitatea si maltratarea, precum si absinti'a completa de disciplina au rezultate rele asupr'a copiiloru. Ereditatea in pictura, musica, s'a constatatú in totu tempulu; predispositi'a de-a furá, de-a violá, de-a ucide, de a se sinucide este ereditara, si legistii ar' trebui se céra reforme in privintia penalitatiloru, informandu-se de ascendintii asasinului.

Cine póte admite cá unu individu care atentéza la viétia parintiloru séu rudeloru s'ale este elu in stare normale? Crerii sei functionéza ei regulatu in stare fisiologica? Cându chiar' in statele unda existe penaltatea cea mai mare, mórte pentru mórte, se comitu cele mai mari crime, ar' poté cinev'a încercá o asiá crima fiindu cu mintea sanetósa? Cine nu-si aduce aminte acea asasinare monstruósa, comisa de asasinulu Troppmann asupr'a unei familii întregi compusa de 5 membrii, ce a fostu esecutata in anulu 1869 impregiurulu Parisului? Ei bine, acestu ucigasiu teribilu nu este logicu de-a admite cá elu a fostu predispusu in a comite nescé asemenea acte barbare? si cá déca ar' fi facutu cinev'a cercetari, n'ar' fi gasitu óre in ascendintii lui, o predispositia la ucidere? si prin urmare acestu asasinu nu intra elu in cadrele omului patologicu? Noi credemú cá numai o stare morbida póte conduce pe cinev'a la nescé ast'feliu de acte, si prin urmare legiutoriulu este chiamatu a luá actu de acés'ta propositiune. Amu poté desvoltá mai multu tes'a ce emitemu aci, inse nu intra in domenulu subiectului ce voiescu a tratá aici.

D. Bernard Moulin, in oper'a s'a de Prényogenia, cauta a demonstrá cum copii suntú fotografi'a viua a parentiloru, considerata in momentul conceptiunei.

Ast'feliu d. Moulinu trage nisce conclusiuni, cari tindu a spune cá cinev'a póte dá dupa vointia nisce tendintie copiiloru sei, cari suntú in raportu cu circumstantiele in cari se afla cinev'a in tempulu procreatiunii.

Éca exemplele ce acestu autoru ne dà pentru a demonstrá opiniunea ce emite: Cu 9 luni mai inainte de nascerea lui Napoleon I. insul'a Corsica se aflá in mare disordine; celebrulu Paoli, in capulu unei armate de cetatieni formate de elu, cautá a terminá resbelulu civile si-a preveni ast'feliu o invasiune straina. Carolu Bonaparte erá adjutantulu seu si desvoltáse o mare bravura; elu aveá pe lángha densulu pe femei'a s'a Loetiti'a Ramolino, de-o frumsetia si de-unu caracteru maretiu; Napoleon I. fú conceputu in tabera in nóptea in care urmá a se dá o batalia decisiva inamicului. — Esemple de asemenea natura suntú numeroase, inse credu iutilu a le mai mencioná. [Vá urmá.]

Dorulu meu.

Din stánca ésa unu peréu
Si curge linu in drumulu seu:
Totu astufeliu si din sinulu mien
Unu mare doru curge mereu.

Peréulu nu se odíchnesce
Eternu, eternu calatoresce ...
Dar' dorulu mieu adi! s'a opritu,
Si 'n ume 'su celu mai fericitu!

Georgiu Simu.

GLUM'A VENTULUI.

— Novela. —

[Urmare.]

Enricu erá pierdutu. Luntrea de care erá vorba, erá ace'a care 'lu ascundea pre elu, si cartea ce se cercá erá cea din busunariulu lui.

Erá se fia prinsu cu faptulu indiscretiunei, póte suspitiunatu cu furtu, si tienut'a martiala a parintelui cetitórei sale nu-i dá de locu voi'a de-a dori o esplicatiune cu densulu. — Epistóla s'a nici nu-i mai veniá in minte.

— Precum vedu, 'si dise densulu, toti au intratu, nu me voru vedé; va fi bene se-o iáu in catráuva.

Si sarindu usioru pre arina, o luá la fuga, cátu 'lu biruirá petiórele in directiunea „Spitalului Asistentiei publice“ si cu tóte-ca fug'a s'a erá protegeata de câteva bordeia, case si otele, elu totu nu se opri numai in departare de unu chilometru, inaintea portii iegariului-vapsitoriu, la care locuiá in totu anulu pre tempulu scaldiloru.

Domnulu Tasteleau, proprietariulu casei, portá deodata diferitele profesiuni de iegariu, vapsitoriu, dragariu, butnariu, feralbaniu, mesariu, librariu, negutietoriu de caciule, panura, mobile, jocuri de copii si multe altele. La statiunile de bai aceste concentrari de diferite industrii si meserii suntu indatinate, si dlu Tasteleau erá unulu dintre cei mai alesi industriasi-meseriasi-negustori universali. — Elu scieá de rostu numele, profesiunea si starea óspetiloru ce se indatináu a frecuentá báile de mare; si tóta lumea 'lu cunoscea si pre elu sub poreclitur'a „Badea Minuta,“ pentru-cá ori ce i se cereá, tóte le apromiteá a le impleni intr'o minuta.

Densulu erá de siesedeci de ani si insuratu. Cându afacerile s'ale séu necesitatea 'lu chiamáu la birutulu „Anghir'a de auru“ — cá se mai alunge, cum dicea elu miasmele de mare, — lelea Minuta serviá cu tóta promptitudinea clientiloru. Activa si neobosita ce erá, ea 'si aflá de tempu, — pre-lánga ocupatiunile sale de económa si negutietória, — a servi lui Enricu la mésa si chiar' a-i curatí — preste togméla — si chili'a.

— Cátu sunteti de infierbentatu, d-le Enricu! Sunteti rosiiu cá si camasi'a unui marinariu, eschiamá d-lu Tasteleau vediéndu-lu intrándu fàra de suflare si scaldatu in sudori. — Vi e reu dóra? — Siedeti.

— Eu?... Ah!... trebuie se fiu rosiiu.... Inchipuití-ve numai... am vofitu se sciu..., in cátu tempu póte omulu sosí in fuga mare dela Spitalulu Rothschild..... pâna aici.

— Dúte, dúte! éca o idea de omu teneru, de cari dvóstre aveti câte-odata! Ce nebunia a trage o fuga cá si acést'a pre o arina, in care petiorulu in tóta minut'a se acufunda! — Si cátu tempu ve-a trebuitu? — La câte óre ati pornitu?

— Pre legea mea... erá.... acum nu-mi aducu aminte.

— Cum asié! nu ve aduceti aminte? Dar' unde vi e orologiulu?

— Nu-e la mine; e susu in chilia.

— D'apoi cum vofiti se faceti o esperintia cá si acést'a fàrà de orologiu? —

Ba pre-lánga totu respectulu, ce ve detorescu, d-le Enricu, mi se pare, cá vofiti a glumi cu mine. —

Déca ati fugitu atátu de repede, precum se si vede, trebuie ca ati fugitu din altu motivu. Lasá numai!..., Cu originalitatile dvóstre ve veti face cev'a reu d-le Enricu.

Enricu, in confusiunea in care erá, nu potea aflá nici o cauza rationala pentru a-si legitimá acést'a fuga inaintea d-lui Tasteleau, — de alta parte nu voiá a-i descoperi caus'a cea adeverata teméndu-se ca prin acést'a se va face de risu. Binecuventá dreptu ace'a pre cumperatorii, cari intrara in acestu momentu in magazinu, scapându prin acést'a de incurcatur'a in care se aflá si potendu-se retrage negenatu in chili'a sa.

Odata intratu la sine, periculu de a fi persecutatu i-se parú chimericu; si dupa ce se linisci deplinu, trecíndu in revista diferitele incidente din acést'a demanétia, elu 'si marturisi ca a fostu destulu de nesocotitu de-a comite nu numai nebunii dar' si náucii.

N'ar fi lucratu elu óre mai intieptiesce, déca ar' fi mersu se-si reclame cu tóta politétia epistóla s'a, in locu de-a se ascunde cá si unu factoriu de rele in acea luntre blastemata?! Nu trebuia se lase celu puçinu „Imitatiunea lui Christosu“ in luntre, cá se-o afle d-lu Javelinu?! — Dar' nu, acést'a idea nici nu i-a trecut prin minte; si cartea erá aci in busunariulu seu. Dupa ce 'si facú acestu esamenu de consciintia, elu se puse a esaminá carticic'a.

Enricu erá de dóue-dieci si cincii de ani; carticic'a erá a unei fete tenere, care nu i-a parutu uríta, ma din contra a observatu si óre-cari gratii in faci'a ei; si-apoi ea avú generositatea de a pastrá pentru sine secretulu acestei epistóle, in care densulu 'si reversá atátu de sinceru anim'a: — de siguru in acestu momentu va fi finindu dens'a cetirea retrasa singura in odai'a sa. — Esistá dara între densii o relatiune in-doita despre care ea nu aveá scire, dar' pre care elu o aflá deliciósa; — pentru ace'a nu fàrà de-o dulce emotiune deschisè densulu acést'a carticea, pre care de siguru in acést'a óra o cérca cu mare sèrguintia parintele Javelinu.

Enricu precepù numai decátu, pentru-ce tieneá Bert'a atátu de multu la acést'a carte. Testulu erá sublineatu in anumite locuri; anumiti paragrafi, capitli intregi eráu subtrasi cu cerus'a, — acesti'a suntu de buna-séma acei'a, cari respundeáu mai bine directiunei sale spirituale, aspiratiuniloru animei sale.

Densulu incepù a se interesá atátu de viu de acestea alinea subtrase, — încátu trecù preste tota cartea si remase in tóta inainte-amédi'a in chili'a sa. — Altcum si tempulu, atátu de seninu demanétia, se stramutase. Unchiulu Onoriu predise plóia, d-lu Javelinu afirmase, cá va fi frumosu; ambii se insielara. Nu plouá, dar' ceriulu se innorase; Ventulu de médiadiraritu suffá cá viforulu si faceá se tremure geamurile. Enricu cugetá la Javelinescii, plecati fàrà de indoiéla in excursiune la sinulu dela Authie, si-i cáii din anima.

Dupa dejunu, parintele Tasteleau se duse la „Anghir'a de Auru“ a-si luá bistuil'a, care urmá dupa reglementu ficcare mancare a sa. Bistuil'a, — despre originea carei-a autorii nu suntu de acordu, — e o amestecatura, in proportiuni variabile, de caféua, de zacharu si rachi, dar' in care zacharulu si caféua nu figureza numai cá statiste. Maic'a Minuta bateá pravulu prin magazinu, Enricu ceteá unu diariu in odai'a de mâncatu, candu intrá o grigítoria si sciricé dupa d-lu Tasteleau.

— A esítu, — respunse maic'a Minuta.

— Ah! ce dauna! Re'ntórcesevá curendu?

— Nu știu.

— E bine, dómna, aveți bunatate a-i spune, se viá catu de ingraha la cascior'a Leblanc; stapênii mei s'au dusu se se preamble la sinulu de Authie; ei mi-au recomandat, ce e dreptu, se inchidu ferestrele, dar' eu le-am uitatu deschise. — Ah! ce tempu urítu! Audiți cum sufla? Ferestrele s'au resbatutu si s'au spartu la chili'a dómnișioarei trei geamuri Déca aceste nu se voru repara, precandu va re'torná d-lu Javelinu, eu amu ispravitu-o, ca-ci d-lu Javelinu nu glumesc. E unu omu bunu, dar' iute, oh! atatu de iute! Ve voi fi dara prea deobligata, déca veti întetî pre d-lu Tasteleau, îndata-ce se va re'torce acasa.

— Poteti contá pre mine, in diece minute va fi acolo.

Pana-ce ingrigítóri'a Javelinesciloru 'si dede cale libera flecariiloru sale, prin capulu lui Enricu, care audí tóte vorbele ei, trecù o inspiratiune diabolésca. Densulu a vediutu pre d-lu Tasteleau de sute-de-ori taiându si punédu geamuri; ma cate-odata i si ajutá, din distragere, si alt'cum acestu lucru nici nu erá strainu profesiunei sale de architectu. A buna-séma a-césta reparare o va scí face si densulu; — se resolví dreptu-ace'a a merge însu-si, se puna geamurile la chili'a dómnișioarei Berta. Densulu voí se repareze prin o lovitura indrasnéta smintele ce le comisesé demanétia din neobservare si frica, voí se restitué „Imitatiunea“ si de se va poté se-si reiaie séu reclame epistol'a; afora de ace'a densulu aflá in acésta intreprindere si óre-care romanticitate de totu particularia. Éca pentru-ce se presentá Enricu, unu patrariu de óra dupa-ace'a, la cascior'a Leblanc, in imbracaminte de iegariu si cu tóte instruminte de lipsa spre a pune geamuri, resolutu a-si jocá roíulu cu cea mai mare serioșitate din lume.

— Stapênulu n'are tempu, — disé densulu intrându catra grigitória, — elu s'a dusu se puna giruletie (stégu de ventu) pre o casciora, si n'a tramisu pre mine in loculu lui. Unde vi-su geamurile sparte?

Grigitóri'a, fórte fericita de indeman'a ce i-se faceá nu observá câtu de puçinu verosimulu e de a alege unu tempu cá acest'a spre a pune giruletie.

— Me ducu se ve-aretu, respunse dens'a; dar' grabiti, câtu numai e cu potintia, cá éca 'su dóue óre si stapênii mei nu voru intardiá multu, cu atátu mai vértosu, cá-ci tempulu nu e de locu favorabilu la escursiuni. Én spuneti-mi, iegariu, nu veti bé unu paharasiu inainte de-a incepe la lucru.

Lui Enricu i-se parù, cá grigitóri'a, — o persóna mare, grasa, cu façia rosia, — dicúndu acestea 'lu priviá pre densulu cu semne invederate de interesare.

— Multiemescu, respunse densulu; nu béu nici-odata in locu strainu. Aretatî-mi calea!

Ea 'lu duse in odaia Bertei si dupa-ce i-aretá geamurile sparte. . . .

— Éca, disé, acum ve lasu singuru, — aveți grigia, se nu instrainati cev'a.

Ea se retrasé facúndu se urmeze la acésta gluma unu hohotu puternicu, la care Enricu respunse câtu potù de naucu.

Nu erá tempu de esitare, si fiindu-cá a intratu in acésta aventura, trebuiá se ésa cu onóre. — Urcându-se pre unu scannu fàrà spate, densulu se apucá cu tóta energia de lucru si pâna-ce dá cu ciocanulu pre unu cutitu, cá se deslipésca masticulu vechiu, elu in-

toná o aria dintr'o opera; acestu cântecu erá traditiunulu la vapsitoriu si iegari.

Acést'a nu-lu impediécá de locu, cá se esamineze odaia, — o odaia de totu simpla cu mobile puçinu numeróse, cum suntu tóte la Berck. Locuitu de ceva omu singuraticu, acestu tusculanum cu plafondulu seu scundu, trasu cu pânzeturá sura cu vergi vinete, ar' fi fostu de totu neplacutu, dar' in locarea objectelorú menunte de toaleta, a vestmintelorú atérnate de paretí, dupa datin'a locala, a cartiloru, papirului de epistolé si a totororú acelorú nimicuri, din cari consista mobiliariulu unui scaldatoriu berckianu, erá atát'a ordine si bunu gustu, incátu la momentu se recunosceá oper'a unei femei; — numai o mana juna si delicata a potutu se asiedie tóte aceste menuntisiuri atátu de bene.

In acestu momentu, cá-si spre a potintia deliciulu acestei singuratati, tempestatea se domoli, ventulu slabí si sórele inundase odaia cu radiale sale voioșe.

Atentiunea lui Enricu se indreptá acum spre unu stelagiu de carti si brosiure legate, care erá incoronatu cu unu portofoiu in safianu brunu cu initialele aurite B. G.

Elu sari depre scaunu cá-si spre a judecá din distantia mai bine efeptulu lucrului seu si fàrà de-a intrerupe cavatin'a din „*Dam'a Alba*“ — se apropiá de mésa.

Nu mai erá indoiéla, acest'a erá portofoiulu, in care ascunsesé Bert'a epistol'a rosa a densului. — Dar' aici erá óre acea epistol'a? Nu a dusu-o óre cu sine la preambulare, — nu a datu-o parentiloru sei, séu dóra o-a arsu dupa-ce a risu un'a buna?

Enricu erá siuguru; — densulu poteá intr'o cli-pita se-si reieí bunulu, déca erá aici, — se lase „Imitatiunea“ si se se duca a insarciná cu terminarea lucrului pre badea Minuta, care apoi tóte le pune la cale. Dar' afara de ace'a, ca nobletia s'a nu-lu lasá a atinge cu mâna indiscreta objectele Bertei, densulu aflá si o placere viaa a prolungí o situatiune, care nu erá fàrà delicie.

Densulu 'si reprinse lucrulu si incepù alta romança:

Salutare locuri frumóse
In cari rapita-anim'a mea
Gustase, díle delicióse,
Lânga Silvía cea scumpa-a mea . . .

— Audi nunai! — strigá de pre terasa o vóce puternica, care facù se tresara cantatoriulu, — unu tenoru in chili'a fetei mele! Prin ce intemplare óre?

Eráu Javelinescii, cari sosira din escursiune si acésta esclamatune veniá dela capulu familiei. — Enricu audiéndu-i venindu, incepù a ciocani cá unu ne-bunu pre masticu, dar' incetá de a cantá.

— Póte se voru petrece lucruri grave, cugetá densulu; dar' se fimu la inaltimea impregiariloru, déca voímu se intramu cu fruntea deschisa in posesiunea epistoléi nóstre. (Va urmá.)

Resplat'a.

Tu-mi dadu-ei iubita mie
Mai de-unadi unu buchetu,
Eu 'lu primii cu bucurie
Si 'lu pusei de locu la peptu.

Inse acum'a se cuvine
Ca si eu se-ti res'latescu,
Inse n'am decatu — scii bine, —
Anim'a cu ce iubescu.

Dar' si aceea se nu fia
Se nu bata 'n peptulu meu
Ti-o dau tie pre vecia
Se o pui la sinulu teu. IONU TRIP'A.

ETICHET' A.

(Studiu socialu, prelucratu liberu)

I.

Etichet'a in seculii trecuti. — Manier'a buna cá întiepletiune a vietiei. — Despre lips'a manierei bune. — Tipulu manierei bune. „Domnulu,” „Dómn'a.” — Originea cuventului „etiquette.”

(Urmare.)

La inceputu „Domnu” s'au numitu acel'a, care au avutu stramosi liberi. Cu incetulu s'a mai adausu apoi dóue orduri. Barbatulu, in urm'a renumelui ori alu oficiului seu, inca tocm'a asiá a potutu fi „Domnu” cá si acel'a care s'a nascutu ast'feliu. Referitoriul la acést'a unu scrietoriu vechiu díce: „Cine studiéza la vre-o academia, ocupa vre-unu oficiu mai inaltu in serviciulu statului, ori e in stare cá si fara de-a lucrá cu mân'a se traiéscá din averea s'a propria tienéndu casa domnésca si platíndu contributiunea regulatu — acel'a e „Domnu,” pre unulu cá acel'a suntemu detori a-lu privi si titula de „Domnu.”

In tempulu de acum'a inse aceste trei midiulóce: nascerea, eruditiunea si averea inca nu suntu de ajunsu, cá cinev'a se fia socotitu de „domnu adevératu” — séu cum díce anglesulu „gentleman.” Catra acestea se mai recere inca cev'a. Astadi nu potú díce: sum nobilu si prin urmare si gentleman! Eruditiunea inca nu e de ajunsu. Averea?! Nici comorile Indiei nu potú dá „parvenu”-lui ace'a, ce nu are.

Rangulu sí averea inca nu-lu inzestréza pre omu cu anim'a buna, finéti'a si loialitatea ce caracteriséza pre „Domnulu adevératu” — si cu atát'a mai puçinu se nasce in deplina perfectiune „Dómn'a adevérata” ci si ace'a se cultivéza.

Inca si in evulu vechiu si mediu influinti'a mulcomitória a femeiloru a inceputu polefrea barbatiloru. Laud'a si complacerea femeiloru au fostu dinstinctiunile cele mai mari, pentru obtiénerea caror'a au emulatu barbatii in fapte generóse, in art'a poesfei si in vitejia. Femei'a, din fiiulu lui Marte cu incetulu au formatu unu parinte adevératu de familia, ér' viéti'a familiara a straformatu-o in acelu adapostu delicatu alu castitatii, care in anim'a fiesce-carui omu biae sémntoriu trebuie se fia unu non plus ultra alu vietiei. Si acestu aeru placutu, acést'a inriurintia binefacutóre, carea preste seculi intregi a produsu atát'a efectu si pe fiescerea di atáte minuni, trebuie se-o latiéscá in giurulu seu adevérat'a femeia.

O ast'feliu de femeia nu cunósce apoi nici o iritatie ori afectu; ci se ingrozescé de ori-ce faciaria si pretentiune; de órece ambitiunea ei nu e ingámfarea vila, ci conscientiositatea nobila. Façia de ori si cine va fi prevenitória si loiala; modesta, dar' nu rusinósa; animósa, dar' nu imbarbatata; façia de betrani cu reverintia; façia de supusi amabila; façia de teneri indulgenta, — cu unu cuventu lucrulu celu de capetenia alu ei nu va fi vênarea barbatiloru, ci fericirea acelor'a, pre cari sórtea i-a asiediatu in apropierea ei.

Risulu si vorbirea ei va fi lina si mladiósa; asié si in tóte trebile ei se va vedé óresi-care temperantia inpunatóre; — amabilitatea ei nu va fi numai unu vestmentu serbatorescu, care in acestu momentu 'lu va imbracá pentru placerea societatii, éra preste câteva momente, intrándu in cerculu familiei s'ale 'lu va aruncá dela sine: ci i va fi o insusire prefacuta in sange, fara de care nici ca s'ar' sémnti bine mai multu.

E o parere fórté gresita la noi, cá damele s'ar' dejost ocupándu-se cu lucruri de casa séu cáscigandu-si pânea de tóte dilele cu lucrulu de mâna. Nu este lucru care se nu-lu inaltia pre celu ce 'lu sevêrsiesce, si care se nu li se siédia mai bine femeiloru decátu trandav'a. Femeile burgesei belgiene si germane suntu nesce económe fórté bune si nu se retragu nici dela lingur'a de fiertu, nici dela per'fa de pravu, — ce'a ce inse nu le impiedeca a corege din cându in cându si exercitiile latine ale ffiloru loru, séu a primí visite prin salónele loru cu o tienuta démna de femeile culte.

Nu e de ajunsu inse, cá damele nóstre, prin manier'a loru fina, se fia chiar' numai podób'a salóneloru; ci trebuie se tiéna contu si de crescerea prunciloru. — Inca in vrést'a cea mai frageda a prunciloru, trebuie se se incépa acea crescere sistematica, care tiéntesce atátu spre desvoltarea insusiriloru interne, câtu si spre cele mai insemnate mominte esterne. Cà-ci ori câtu se va vorbi despre nobletia instinctiva a animei, totusiu suntu anumite formalitati si datini, pre cari togma asié trebuie se ni le prefacemu in sange, precum ne insusimu educatiunea morala séu spiretuala.

In urma inca puçine cuvinte despre originea cuventului „Etiquette.” Astadi in tóta lumea culta, cu acestu cuventu s'au indatinatu a se numi regulele soçiali, — cu tóte cá in secelele trecute in altu întielesu s'au luatú cuventulu acest'a. „Etiquette” e cuventu de origine normana si se insemná prin elu marc'a ce se puneá pe pachete, bagagie si sticle, pentru de-a designá cuprinsulu acelor'a. Pachetele provediute ast'feliu, s'au potutu apoi tramite intr'o departare câtu de mare fara vre-o bántuire. Am dísu cá in Francia si Angli'a (cari in privinti'a etichetei surtu cele mai superióre in lume) inca cu câtiva séculi mai inainte au esistatu *studii de eticheta*, inse nu in forma de carti. Regulele principali de conduita, le scriéáu séu tipariáu pre bilete mici, si asiá cu incetulu prin asemenarea ce aveáu aceste cu marcele de pacheturi a capetatu si numirea acestor'a. Biletele ce e dreptu a disparutu de multu, inse numirea, reducúndu-se la regulile scrise pre acele, intr'atát'a s'a indigenatu, incátu astadi bun'a-conduita níci cá o numimu alt'cum, macarca francesii inca si in tempulu de acum'a asié numescu siedulele lipite pre pachete si legi de vinu.

JOSIFU J. ARDELEANU.

EDUCATIUNEA FETELORU

IN VEACULU ALU XIX.

Scena intima.

[Fine.]

— Mariti'a. (punendu-si chignonulu pre capu.) Uite mama, asiá-i cá-mi siede bine.

— Dumnea ei. Adeca tocmai reu nu-ti siede, n'ai avé dór' cui seméná; numai trebuie asiediatu altmintrea. Perulu falsu se pune cámp pe ceafa, nu trebuie se se véda cá-i falsu, aici-i totulu, ér' fruntea trebuie se fia descoperita, alt'feliu par'ca-ai o casca in capu.

— Zine'a. Intocmai cá si cocón'a Zoitia, a carei fata, de si e numai câtu mine de inalta, are dóue rochii decoltate mai câtu si a d.-t'ale, Fà-mi si mie un'a, da dieu, mama!...

— Dumnea ei. Vomu vedé la anu déca a dá Domnedieu! Pâna atunci inse cauta se-ti mai schimbí manierele. Ai nisce apucaturi, dreptu, se-ti spunu, cámp

prostutia. Cauta se fii cev'a mai obrasnicutia mai cu séma candu esci cu tineri, dealtmintrea nu te mai cere nici dracù!...

— Zinc'a. Dar' nu potu se saru in capulu barbatiloru!

— Dumnea ei. Ti-am spusu se fii numai obrasnicutia, nu obrasnica de totu.

— Mariti'a. Mama, Costic'a a luat gavanosielulu d.-t'ale.

— Dumnea ei. Dómne iérta-me! Mi-a mâncatu plodetiulu tóta rmené'la, poftimu me rogu, nu mai am cu ce se me mai facu. Uitatí-ve la dènsulu, e plinu pe buze, mâncal'aru noroculu se-lu mânânce!... Ce ploduri neastemperate, totu ce iáu in mânâ, trebue se duca la gura!

— Costic'a. (plângèndu) Hi! hi! hi!

— Dumnea ei. Maritio, te degraba o basma si scerge pe coc'a.

— Zinc'a. Dómne mama, ce salba frumósa ai d.-t'a n'am vediutu-o de cându mai facutu.

Dumnea ei. (ascundiendu eutih'a.) Tacere absoluta!.. Nu-i nimene, m'am gresitu, am auditu vuetu si am crediutu cà vine tatalu-teu.

— Zinc'a. Elu totu-de-a-un'a, saraculu, bate la usia inainte de a intrá.

— Dumnea ei. Negresítu, asiá trebue se faca barbatii cei buni.

— Zinc'a. Se vede cà pap'a i cãm reutatosu cãtra d.-t'a, de ace'a i ascundi câte cev'a.

Dumnea ei. Reutatosu... nu-i tocmai asiá, inse are si elu ale lui. Si apoi, suntu maruntiusiuri de acelea, cari nu privescu pre unu barbatu, vei scí si tu acést'a, la rëndulu teu, cându vei fi maritata.

— Zinc'a. Of, Dómne!... óre candu a mai fi si ace'a?...

— Mariti'a. Eu cându am se ffu maritata, am se facu cá si d.-t'a, Mama. In fie-care dí am se-mi iáu câte o rochia, si déca barbatu-meu va fi superatu, am se plângu si am se rupu tóte cele de pe mine, strigându in gur'a mare: — „Of! Dómne! câtu sum de nenorocita!“

— Dumnea ei. Audi d.-t'a?... bine a dísu cine a dísu, cà nu mai suntu copii... Déca cumv'a mai audu ast'feliu de vorbe, Duda, se scí cà dreptu pedépsa te imbracu in catrintia.

— Zinc'a. Mama, scí un'a, fiindu-cà nu vrói se-mi faci o rochie decoltata, apoi scóte-me macaru din pensionatu... Domni'a-t'a ai de gându pe semne, se me lasí se mucediescu acolo... Dieu scóte-me din pensionatu, mamitia, draga frumusica!...

— Dumnea ei. Vomu vedé preste unu diumetate de anu, dupa cum ti-am mai fagaduitu o data.

— Zinc'a. Preste unu diumetate de anu... Totu aceleasi vorbe... Da de ce nu chiar' acum? Nici un mai am ce invetiá, dá dieu, pecatu de parale! Sciu jucá, sciu cântá din claviru unu valsu séu unu cadrilu, prin urmare crescerea mea e terminata, ce vrói d.-t'a mai multu?

— Mariti'a. Dómne mama, ce are Costic'a, uite d.-t'a la densulu.

— Zinc'a. Se jucá adineaori cu dintele d.-t'ale celu falsu, póte se-lu fi inghititu.

— Costic'a. (tusindu cu unu glasu inadusitu) Heu! heu! heu!

— Dumnea ei. Se innadusia, se innéca plodulu! Vai de mine! (I-i dà mai multi pumni in spate si Costic'a scuipesce in fine dintele celu falsu.)

— Costic'a. (plângèndu) Hi! hi! hi!

— Dumnea ei. Bietulu baetielu, s'a facutu rosiiu cá o cirésia, dragulu mamei!.. Dute d.-t'a de te culca si se fi cu minte, cà-ci altmintrea nu te ieu mânâ la Copou. (lu saruta.) Catinco, Catinco, vina de culca pe coc'a... Haidemu Zinco mai repede, puneti odata palari'a in capu... Cu buna séma avemu se ajungemu pré târdíu. — Trebue se se fi jucatu actulu antáiu. Baga de séma nu cumv'a se uiti binoclulu.

— Mariti'a. (plângèndu) D.-t'a te duci cu soruc'a la teatru, si eu remanu a-casa, — candu voiu fi óre si eu mare?..

— Dumnea ei. Déca vei fi cu minte, se scí cà am se-ti cumperu nisce cerei frumosi.

— Mariti'a. Si-o pareche de ciobotiele Ango.

— Dumnea ei. Fia si asiá.

— Catin'a. Trasur'a-i la scara, coconitia.

D. DIM. ALEXANDRESCU.

O FASIUNE.

Domnisiórei Ecaterin'a B.

Câte copilitie june, frumosielle,
Mi-au farmecatu sínulu cu grat'ia loru,
Nici un'a cà tine nu este 'ntre ele, —
Nu, cà-ci tu esci gingasiu idealu de-amoru.
Ochii tei dulci stele, faci'a t'a blondina,
Vuclele aurie si-a buzeloru flori,
Marturii suntu tóte cà tu esci o dína,
Ce-mprumuta dílei surisulu de diori.
Lânga sinu-ti fragedu, bogatu de parfume,
Eu copila draga n'asiu mai avé-altu doru, —
Atunci pentru mine asta-ntréga lume
Ar' fi raiu, in care n'asiu mai vré se moru!
Si déca-asiiu fi angeru, intr'o nópte lina,
Pe-aripele miele in ceriu te-asiiu fúrá;
Si-acolo te-asiiu face, de-asiiu poté, regina,
Se te potu, dí nópte, iubi si-adorá!

Iason Bianco.

La Anulu nou.

D.-siórei A... in B.

Nu gândí frumósa nimfa
C'alu meu sufletu te-a uitatu —
Crini de aur, ochii albastrii
Se le uitu, ar' fi pecatu!...
O! nu!... si adi cându ér' se nasce
Unu anu nou, dulce, iubitu
Vinu oftându-ti si dicându-ti:
— „Se-lu petreci totu fericitu!“ —
Copilitia balaióra
Cu surisu de d'albe diori,
Ce versi radia de iubire;
Din ai tei dulci ochisiori;
— Si cari ardu in ânimi june
Cà unu sóre ne-afintitu —
Asiu poté se nu-ti dícu astadi:
— „Anu nou dulce fericitu!“ —
Ce te face mai frumósa
Esté animióra t'a!...
In car' „generositate“
Si „nobletia“ poti aflá,
Si acestea amendóue
Suntu flori scumpe de iubitu...
Asiu poté se nu-ti dícu astadi:
— „Anu nou dulce fericitu!“ —
Anu nou! mândra balaióra
Éta numai ce-ti dorescu!
Tu primesce asta-oftare
Dela-unu sufletu românescu!
Dela-unu sufletu ce sémtesce
Si in lume-a patimitu;
Dela-acel'a ce-ti dorescu:
— „Anu nou dulce fericitu!“ —*)

P. s.

*) A remasu din nrulu trecut pentru ca acel'a, cá nru de proba, l'am tiparitu multu inainte de ss. serbatori. Red.

Notitie si Reflexiuni.

Salutulu. — Cum se saluta in tierile civilizate? Cari sunt formulele de politetia ce se usitéza la diferelele popóre ale Europei?

In Orientu formulele de salutare respira parfulu unei simplitati primitive. Arabulu dice: „Fi-tiar' deminétia frumósa!“ Otomanulu dice: „D.-diéu se-ti acórdé favorile s'ale!“ Persanulu vorbaretu pronuntia o salutare in genulu urmatoriu: „Se nu-ti scada umbr'a nici-odata!“ formula potrivita in acele tieri unde omulu are totu-de-a-un'a inainte-i o lumina ardietóre.

Egiptenii au si ei o salutare in raportu cu climatulu lor ardietoriu: „Cum merge transpiratiunea? Transpiri bine?“ Egiptenii, esperti in igiena, sciu ca transpiratiunea scapa de multe bóle. Chinesulu gastro-nomu adreséza cuvintele urmátóre aceluia pre care 'lu intálnesce de deminétia: „Ti-ai máncautu orezulu?... Stomaculu 'ti functionéza bine? Este in buna ordine?“

Grecii vechi 'si díceáu: „Bucura-te!“ Grecii moderni, deveniti positivi si ómeni de negociu, se saluta dicéndu: „Ce faci?“ adeca: Cum 'ti mergu trebile? Untu-de-lemnulu se vinde? Stafidele, smochinele si mie-rea suntu abundante?

Romanii primitivi, acelu poporu vitézu, sobru, se salutá: „Vale! Salve!“ adeca: Fii sanetosu, fii tare! séu: „Quid agis!“ adeca: La ce-ti esereítezi activitatea? Romanii din tempulu decadentiei se salutá in modu afemeiatu; ei se tratáu intálnindu-se: „Dulcissime rerum!“ adeca: O, celu mai dulce din lucruri!

Italianii de Nord 'si díceáu odinóira: „Sanita e guadagno!“ adeca: Sanetate si câscigu! Se díceá odinóira la Neapóle: „Crescite in santite!“ Cresci in santiemia! Adi se díce in Itali'a: „Como sta“ adeca: Cum te afli? Acést'a e salutarea obicinuita a popóreloru latine. In Spania „Como la pasa usted?“ In Franci'a: „Comment-vous portez-vous?“ In Romani'a: „Ce mai faci? Cum te afli?“ Totusi Spaniolii au câteva alte formule divote: „Vaya usted con Dios!“ adeca: Dáte cu Domnedieu! „Dios guarda a usted muchos anos!“ Domnedieu se te pazésca multi ani!

Salutarea ordinara a germanului se da adese la a trei'a persóna: „Cum merge?“ séu: „Cum se afla?“

Olandesulu, emanaminte comerciantu si navigatoru, salutá: „Cum caletoresci?“ Suedesulu: „Cum poti!“ adeca: Esci bine, sanetosu?

„Cum traiesci acasa?“ díce scotianulu ospitalieru, Rusulu sulutá laconicu cu: „Fii bine!“ In fine anglesulu se adreséza: „How do you do!“ Cum faci? séu: „How are you?“ Cum esci? *D. Ref.*

Leacu pentru tusa séca. Fá o diumetate litra de apa mestecata cu atât'a sare câtá intra intr'o diumetate lingura de cafea. Ap'a apoi se ferbe si bolnavulu are se inghita aborii din acést'a apa sarata.

Mijlocu contr'a anghinei. Unu farmacistu din Leipzig-Gohlis, d. Munch, publica intr'o fóia farmaceutica urmátórele rîaduri: In decursulu ultimei septemani copil'a mea de siepte ani a suferitu de dóue ori de anghina cu friguri si de amendóue ori am intrebuintiatu cu bunu succesu acestu mijlocu, care este oleum terebinthinae rectificatum. La copii se dá câte o linguritia deminétia si sér'a, persónele mai in etate iáu câte o lingura de mancare. In urm'a medicamentelor se dá copiiloru lapte caldicelu cá se stempere arsur'a din gátu. Succesulu e intr'adeveru de admiratu; deja o diumetate óra dupa luarea oleiului se observa o rosiétia mai deschisa pe marginea ranei diferite, ce se totu intinde in launtru.

Ran'a se totu stringe si de órdinariu dispare in 24 óre fara a mai lasá vre-o urma. Copil'a mea mai gargarizá o solutiune slaba de kali chloricu $\frac{1}{40}$ totu la dóue si apoi la trei óre. Rogu pe toti colegii mei se incerce acestu mijlocu in casu de trebuintia spre binele copiiloru, indemnandu la acést'a si pre domnii medici. Succesulu nu póte lipsi si sum siguru cá intrebuintiandu la tempu acestu mijlocu, va scapá ori-cine ar' fi atacatu de acést'a maladie, dupa cum am vediutu in mai multe casuri.

Clocitóre pentru copii. — Copii cari se nascu inainte de terminu, la 6 ori 7 luni, au trebuintia de ingrigiri deosebite. Déca suntu copii de ómeni seraci, adesea moru din pricina cá organismulu lor nu fabrica destula caldura si pentru cá aerulu de-afara le ia prea multa potrivitu cu mijlocele lor. Cu scopu cá se pastreze pe aceste fiintie mici. „Maternitatea“ din Paris a inauguratu unu sistemu de clocitóre semenandu intocmai cu cele cari functionéza de multa vreme in gradin'a de acimatisatie pentru pui. Aparatulu se incaldiesce cu o lampa cu alcoolu, termometrulu aréta temperatur'a, care indeobscé trebue se fia de 30 grade, dar' care póte se se urce pana la 37 pentru cá ast'a e temperatur'a normala pe care o gasesce copilulu in casa mamei s'ale. Unu copilu, care se nascuse numai dupa 6 luni si cantariá 1.720 grame la nascere, a statu 40 de díle in clocitóre, si candu a fostu scosu cantari 1740 grame. Unu altulu care se nascú-se la 6 luni a cascigatu 90 grame in 9 díle. Unu altulu a statu 17 díle.

Midiuloci'a siederii pentru 35 copii a fostu de 7 pana la 8 díle. Numai 5 copii au muritu. Mijloculu acést'a artificialu de a cresce copii este o metóda prea ingeniósa, prea folosítóre, care generalisandu-se va poté face serviciu in multime de casuri.

Vióre si Scanteiutie.

Lacremile — femeiloru le costau puçinu, dar' le producu multu. *Prov. spaniolu.*

Fericirea si nenorocirea. Fericirea alérga in fug'a mare inaintea omului si nimenea nu póte tiené pasu cu dens'a; — din contra nenorocirea purcede tare linu si se léga de ori cene f-i sta in cale.

Dreptatea si lumin'a. Ómenii lápeda dreptatea si urescu lumin'a, ór' pre profetii loru f-i ucidu.

Minciun'a e un'a necesitate pentru omenime chiar' in acea mesura in care si ap'a e un'a necesitate pentru pesci.

Vulgulu e unu animalu cu o mtia de capete; elu se aseména cu canele: din ce 'lu lovesci mai multu din ace'a tí-e mai credintiosu.

Amorulu l'au definitu multi in multe forme; nu credemu inse se-i fi datu cenev'a vre-o definitiune mai originala cá Daniilu Petru Huet, unu savantu a secului XVII. Éca definitiunea densului: „Amorulu nu e numai o pasiune a sufletului, cá mánia si invidia, ci totu odata e si bóla trupésca, cá frigurile. Acést'a bóla ataca sangele si organele sentiuriloru si chiar' asiá se-ar' poté curá dupa regulamente medicali cá si ori care alta bóla. Eu asié cređu cá mai cu folosu se-ar' poté aplicá contr'a acestei bóle asudarea indelungata si lasarea de sange. Déca prin acestea se departa umedielele superfle cari inferbenta sentiabilitatea, sangele se curatia pe deplenu si revene in starea s'a normala.“

Prim'a veduvia. — Inaintea lui... X, se vorbiá de o femeia ténera careia f-i muri-se barbatulu si carea nu parea prea machnita.

— Da răspunse X. e in lun'a de miere a veduvei.

Unu ginere multiemitu cu sócr'a s'a. — Ei bine, — întreabă óre-cine pre unu teneru casatoritu de trei luni, pórtá-se bine cu d.-t'a sócr'a d.-t'ale?

— De buna séma.

— Cu atátu mai bine. Vedi că se vorbiá cumca e de unu caracteru... Va se díca esci multiemitu cu dens'a?

— Fórte multiemitu: A moritu de-o septemana.

O cetire in cartea lunei.

De vréi se fii tu astadi omu blându, de omenía
Nemic'a 'ti lipsesce!... Se fii lingusitoriu,
Se fii vulpe, séu sierpe ce fuge 'n vezunía
Cá omulu se gândésca cá-i bunu si temetoriu!...

De esci curatu la sufletu si spui dreptatea 'n fačia
De vréi cá dela nime se nu atêrni de locu:
O! vai de tine-atunci'a, o! vai de-a t'a viétia,
Cá lumea preste tine arunca jaru si focu!...

Asiá! asiá amice! Se scéi cá adi dreptatea
E altu cum imbracata, de cum fú pân-acum;
Ea astadi are faci'a ce avut'a strimbatatea:
E numai o chimera, — me crede cându ti-o spunu.

Privit'ám pân'-acum'a, la-a nóstra omenire
Vediut'ám tipuri multe cátu am inmarmuritu;
Si tóte convínu bine la-o „buna vietiuire“
Si altu scopu n'au pre lume..... atátu au de doritu.

Si lucrurile firei cu tóte-su destinate
Spre-unu scopu in asta lume, — dar' omulu pamenteanu
Nu-si scie a s'a tiénta, — numai spre-ace'a se bate:
Se aiba la tesanri si tittle... lucru vanu!

Cocón'a si-a s'a féta grigiescu cátu potu de bine
Cá faci'a se-si conserve frumseti'a cátu de multu;
O! cum in aloru minte odata nu le vine
Morméntulu rece, negru, morméntulu celu din lutu.

Séu dóra coconiti'a, ce farmeci aici are
In négr'a grópa óre cu ele-a remancá?...
Elen'a, Cleopatr'a, ce-avuru frumsetie rare
S'au stinsu; si-unde-i frumseti'a, ce-odat' le-'mpodobíá?

Ér' altulu vré se fia cu gloria marétia
De elu vré se asculte persóne mii si mii
Ma elu se tiene-unu sóre, pre altii-i tiene-o cétia
Si lumea-ar' vré se-o schimbe, de-odat' din temelii.

Se cugete acest'a la-acelu flosófu, care
Cautat'-á între ósa unu capu incoronatu; —
„De ce, — întreba unulu — sfermi capu-ti asiá tare?“
— Cá nu vedu căpátin'a lui Sandru imperatu! —

Ér' altii, ce crescut'áu in midiloculu natiunei,
Cá se-si ajunga scopulu, devinu sierpi pentru ea,
Ce-o sugu, si-o musica, cu limb'a peritiunei,
Mai reu cá si vampirulu, ce sânge numai bé.

— Dar' ce 'mi pasa mie de plebea blastemata,
Cu ea nu voiú ajunge se fii nice cându domnu;
Se 'ntóreu dar' capeneagulu spre partea aristocrata. —
Asia sioptesce-in sine, dí, nópte. chiar' in somnu!...

Ér' altii 'si lasa limb'a, sí tiénu chiar' de rusíne
In limb'a lorú strabuna cuvêntu a redicá;
Cocón'a mânca, ríde si cânta — asiá-i convine
In limb'a, ce-i straina de cea a maica-s'a.

Asiá e, frate! lumea si nime nu o póte
Cuprinde cum se cade, se-o scéie desemná; —
Figuri cá 'n panorama! si ne sciu en la tóte
Ce nume, ce numire potereasi a le dá?!

E. P. E.

Diverse.

In diu'a de anulu nou, M. S. Regele Romaniei incungiuratu de cas'a S'a civila si militara, la 10 si diumetate de diminétia a asistatu la serviciulu divinú, oficiatu de inaltulu cleru in baseric'a Metropoliei, facia fiindu dnii ministrii, inaltele corpuri ale Statului si oficiari de tóte gradele.

Maiestatea Sa, dupa oficiulu divinú, a trecutú pe dinaintea gardei de onóre, ce adastá in curtea Metropoliei, carei'a i-a urratu unu anu bunu si fericitu.

Apoi, M. S. Regele a trecutú in apartamentele Metropolitului primatu, unde Inaltu Prea Sánti'a Sa a esprimatú mai antaiú felicitarile inaltului cleru, prin urmatórele cuvinte:

Sire!

Érasi o ocaziune fericita spre a Ve intempiná cu inim'a deschisa si a Ve esprimá sincerile nóstre sentimente de iubire si devotamentu ce Ve conservámu.

Anulu nou misca totulu, misca intrég'a tiéra; toti dorescu unii altor'a prosperitate si fericire, si toti, concentrati intr'o inima si unu sufletu, dorescu buna stare, pace, sanetate si viétia indelungata mai alesu Suveranului seu.

Poporulu romanu, Sire, are unu indoitu motivu de iubire catra Suveranulu seu; cuventulu cá fericirea nu póte esiste, de cátu sub auspiciile statului in pace, si, mai alesu pentru cá Suveranulu nostru a sciutu, prin virtuti familiare, civice, religióse, militare si politice, se-i cascade tóta inim'a.

Mai alesu clerulu, Sire, nu póte lasá se tréca acésta ocaziune fara a se face ecolu bucuriei si iubirei generale.

Cá-sí capu alu seu dar, si in numele seu, ve urrezu, Maiestate, se traiti ani multi fericiti pe Tronulu Romaniei.

Se traiésca Maiestatea Sa Regin'a si August'a Dinastia!!

Apoi d. ministru alu culteloru si instructiunei publice, in numele guvernului, s'a esprimatú pre cum urméza:

Consiliulu de ministri se simte fericitu, Sire, urrandu la multi ani M. V. Regale si M. S. Regin'a; elu Ve róga se primiti felicitarile sale cele mai sincere si urrari cá in anulu acest'a, ca si in cei urmatori, se Ve bucurati de prosperitatea tiei, care, sub domni'a Maiestatiloru Vóstre, a potutu vedé indeplinindu-se dorinti hranite de veacuri in inimile Romaniloru. Tiér'a deprinsa cu munc'a, Romani'a este fericita vediendu cum M. S. Regale si M. S. Regin'a iucuragiati inflorirea culturala si economica a Romaniei; cum dupa-ce ati condusu natiunea la glorie pe campulu de lupta, lucrati fara pregetu pentru inflorirea ei pre manosulu campu alu muncei. De D-diu, Sire, cá pacea si unirea Romaniloru se vie in ajutoriulu maretieloru aspiratiuni ale Maiestatii Vóstre.

Se traiti Maiestate! Se traésca M. S. Regin'a!

M. S. Regele a respunsu:

Suntu fórte simtitoriu la tóte urrarile ce Ne suntú esprimate cu ocaziunea reinóirei anului si multiamimu de sentimentele de dragoste ce Ne aduceti. Rogu pre Totu-Poterniculu se bine-cuvinteze si se pazésca scump'a nóstra Romania in tóte impregiurarile, acordandu-i o desvoltare pacinica si respandindu asup'ra ei prosperi-

tate si bogatfe, pentru fericirea tuturor. Acést'a este dorinti'a inimei mele la inceputulu acestui anu, urrandu-ve, din partea Reginei si a Mea, ani multi si fericiti.

Apoi a salutat pe fie-care cu traditionala urrare: „*La multi ani!*“

La plecarea Maiestatii Sale, corulu seminariului Nifon, care erá asediatu pe scar'a de onóre a apartamentelor I. P. S. S. Metropolitului Primatu, a intonat unu imnu de buna urare.

Dupa acést'a M. S. Regele S'a intorsu la palatulu din Bucuresci.

Cu acésta ocasiune, Augustii nostri Suverani au primitu numeróse buchete de flori, pre cum si nenumerate depesi, atatu din tóte ungiurile tiei, câtu si din strainatate. Asemenea in capitala unu numeru de persóne s'au grabitu a esprime felicitarile lor prin inscrieri la Palatu.

Pentru diu'a anului nou, M.M. L. Regele si Regina primindu felicitarile cele mai bine simtite, atatu din capitala catu si din tier'a intréga si din strainatate, au insarcinatu pe d. ministru presiedinte alu consiliului se esprime viuele Lor multiamtri: clerului, d-loru reprezentanti ai natiunii, autoritatilor civile si militare, comunale si judetiane, corpului comercialu si tuturor persónelor particulare, cari, prin inscriere la palatu si prin telegrame, s'au grabitu a manifestá iubirea si devotamentulu loru pentru Tronu si Dinastie.

Catra armata M. S. a emisu urmatoriulu ordinu de di:

Ostasi!

Inca unu anu a trecut in care ati datu probe netagaduite de virtuti militare, ce cá fericire am constatat. Suntu sicuru cá veti urmá, ca si in trecut, a intari in inimele vóstre simtiementulu detoriei catra tíera, care ve privece cu iubire si mandrie.

Ofiari, sub-ofiari si soldati, ve urrezu unu anu bunu si fericitu.

Datu in Bucuresci, la 1 ianuariu 1883. CAROL.

In Paris principele Jerome Napoleon a afisiatu pre zidurile cetatiei cam in 8000 esempl. unu manifestu, in care critica situatiunea politica actuala a Franciei si revindeca pentru sine drepturile ereditaria a dinastiei Napoleon si asié si dreptulu de supraguvernoru alu Franciei. Aceste afisia au fostu rupte indata de politia, ér' pretendentulu de tron a fostu arestatu in inchisóri'a Concengerie. — Guvernulu republicanu va primi dela Representanti'a Tiei dreptulu de a esilá pre Jerome Napoleon si la casu de lipsa si pre ceialalti membri ai familielor ce au avutu canduva tronulu Franciei — Bourbonii, Orleanistii si Napoleonii.

Diuaría noua. In Blasiu au inceputu edata dóua diuaría — ambele organe oficiali a provinciei basericesci greco-catolice de Alb'a-Juli'a si Fagarasiu. — „Fói'a basericesca“ Organu pentru cultur'a religiósá a clerului si poporului. Redigeata de Dr. Alexandru V. Gram'a. Apare in 10 si 25 a lunei si se prenumera pre anu cu 3 fl. —

„Fói'a scolasteca.“ Organu pedagogicu, literariu si scientificu. Joane Germanu prof. gymn. redactoriu.

— Apare in 10 si 25 si se prenumera pre anu cu 3 fl.

— „**Educatoriul.**“ Ziar pedagogic si literar. Organ al Corpului didactic din Asilul „Elena Doamna.“ Ese odata pe septemana. Redactoru Dr. Barbu Constantinescu. — Este celu mai eftinu diuaríu septemanalu pentru Austro-Ungari'a, dandu-se pre anu aprópe cu a trei'a parte a pretiului ce costa pentru Romani'a — si anume numai cu 2 fl. pre anulu intregu. — In nrulu 1 din acestu diuaríu se cuprinde, intre materii de interesu pedagogicu literariu, si o poesia fórte frumósá de cunoscutulu colaboratoru alu diuariului nostru dlu Petru Dulfu actualu profesoru in Bucuresci, care o vomu publicá si noi indata ce vomu dispune de spaciú.

Poesii de Ionu Tripa. Unu volumu de 182 pagine. Cuprinde 98 poesii — mare parte fórte frumóse, scrise in stilu usioru si limbagiu popularu. — Pretiulu e 1 fl. v. a. — Se póte procurá si dela Redactiunea acestui diuaríu.

Memorialulu partidei nationale romane Ed. II. se póte procurá dela librariile „Auror'a“ din Gherla, W. Kraft din Sibiu si N. I. Ciureu din Brasiovu cu pretiulu de 1 fl. (si 5 cr. pentru portulu postal.)

Flori de tótna. Poesii de Teodoru V. Pacatianu — bene-cunosutu cetitoriloru nostri din inspiratiunile-i poetice publicate in colónele acestui diuaríu — au esítu de su tipariu in dílele acestea si se afla de vëndiare la Redactiunea acestui diuaríu. — Editiunea ord. cu 1 fl. ér' ed. de luxu cu 2 fl. v. a.

Acestu opu cuprinde: 14 poesii „D'ale mele,“ — 15 poesii de „Amór“ — 7 poesii „Tragedia“ — 5 poesii „Lacrimióre“ — 10 poesii „Ei“ — 8 poesii „Maric'a“ — 14 poesii „Diverse“ cu totulu 73 poesii si Prefati'a totu in poesia.

Coron'a sicriului. Romanu originale din viéti'a sociale a natiunei romane. De Gregoriu Maioru teologu in seminariulu din Blasiu. Se afla sub tipariu, si se va espedá p. t. domniloru prenumeranti cu inceputulu lui februaríu 1883. — Pretiulu unui esemplariu e 80 cr. si 5 cr. porto. — Recomendamu partinirei calduróse a publicului rom. pre tenerulu scrietoriu alu acestui opu.

Distinse la Espositiunea din Lips'a.

Paseri Canaria Harziane

cele mai frumóse cu cántulu fórte placutu se afla de vëndiare la Klein Ödön in B. Csaba. Si in tienuturile celea mai indepartate inea se tramitu pre lângá garanti'a cá voru sosi víi si nevatemate.

— *Catálóge, cu semnarea speciiloru si a pretiuriloru, se tramitu gratis ori-cui le cere.*

1—

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: **Niculae Fekete Negrutíu.**

Imprimari'a „Auror'a“ p. A. Teodoranu in Gherla.